

Martina Boučková

ŠÍLENÁ BABIČKA
do každé rodiny

Martina Boučková

ŠÍLENÁ BABIČKA
do každé rodiny

ÚVOD

Moje mamka je vážně skvělá ženská. I když už není nejmladší, chlapi se za ní pořád otáčejí. Ono zase není tak složité vzbudit v červeno-černých punkových kalhotách něčí pozornost. Naštěstí piercing, jímž si před pár měsíci nechala propíchnout levé obočí, musela kvůli drobné alergické reakci sundat. Opravdu v tom nemám prsty, přesto: Děkuju!

Na konci srpna jí totiž do schránky dorazil drobný šperk z čínského e-shopu, jež si během našeho videohovoru začala nasazovat se slovy: „To bude pecka! Počkej, jak mi bude slušet!“ Jelikož jsem zrovna zadělávala na kynuté knedlíky, měla jsem přitom lehké nutkání posypat moukou i displej mobilu, aby se mi některé detaily rozostřily. Každopádně jsem obdivovala matčinu neskonalou trpělivost. Ke kýženému výsledku se sice dopracovala za více než dvacet minut, ale polovinu času z toho stejně zabralo jen opakované hledání zakutálené miniaturní kuličky na našroubování. Navzdory této vyčerpávající práci jí ale celá krása dlouho nevydržela. Tělo jí o novém šperku předalo jasnou zprávu. A obočí nateklo.

Když jsem v práci tuto historku vyprávěla a dostala se až k hledání kuličky, Linda s Klárkou z finančního pokývaly zúčastněně hlavou se slovy: „To známe, vid’.“ Což ve mně vyvolalo až nezdavou zvědavost. Nesnáším, když mi není něco na první pohled jasné. Nebylo pochyb o tom, že mi vlastně neúmyslně prozradily, že mají také piercing. Jenže kde... Na obočí ani v ušních lalůčkách jsem nic neviděla. Ve zlomku vteřiny se mi v mozku přepálily drátky a já jim začala až příliš okatě zírat do úst, jestli třeba tam něco neuniklo mé pozornosti.

Dívat se někomu při hovoru na ústa je v pořádku, ale zírat dovnitř je trapné. Byla jsem trapná. Klárka si z toho nervózně otírala horní zuby a rty v domnění, že na nich možná ulpěl zbytek snídaně. A pro mě by bylo nejlepší, abych se v tu chvíli vrátila k očnímu kontaktu a nechala celou divnou situaci vyšumět. To vím teď. V tu chvíli jsem spíš chaoticky uhýbala pohledem, čímž jsem tomu vůbec nepomohla. I když jsem jim s očividně rozbitou koncentrací dovyprávěla historku do konce, už to nebylo ono.

Celé září si to mamka léčila, i sluneční brýle nosila nakřivo, a když už konečně vypadala jakž takž symetricky, naštěstí si žádný další šperk již nenasadila.

Ulevilo se mi. Vzhledem k tomu, že moje Janča za pár let vstoupí do puberty a že k mé matce vzhlíží s neochvějnou láskou, mohla bych si na seznam s názvem „Nediv se“ klidně připsat: Nediv se, že ti dcera přijde domů s propíchnutým obočím, pupíkem a tak podobně.

Jinak spolu vycházíme skvěle, řekla bych. Což za daných okolností je spíš zázrak. Ale řekněme, že leccos se v mém životě změnilo a já jsem za tu změnu vděčná. Taky chápu, že od určitého věku je obvyklé a mnohdy pro rodinné vztahy zdravější mít rodiče dál než ve vedlejších pokojích. Zejména pokud – jako u nás – jsou povahy natolik rozdílné.

Ale byly doby, kdy to nešlo. Skřípalo to nejvíce v důsledku nepochopení mého šťastného manželského soužití, které se ve výsledku stejně rozpadlo. Nakonec jsem na svém bývalém začala vidět stejné nebo podobné chyby, na něž mě mamka dříve upozorňovala. Což jí ale rozhodně říkat nebudu. Preventivně, aby nezpychla. Myslím to s ní dobře.

Ale nebyl to výsledek snažení mé mamky, že by mi bývalého zprotivila. Byla to spíš souhra různých okolností. Na začátku vztahu je každý zamilovaný, má nějaké představy a rozhodně nechce, aby mu je někdo nabourával. To, že to okolní svět vidí jinak, ještě neznamená, že to musí být pravda. Láska je slepá, stejně jako může být okolí nepřející.

A pak – já mám jiná životní kréda než moje mamka a chci si žít svůj život po svém. Stejně jako ona. Těžko ale hledat nějaké kompromisy mezi dvěma tvrdohlavými ženskými.

Takže jsme po několika letech zase k sobě našly cestu. Nebylo to zprvu vůbec snadné. Moje máma je totiž strašně střelená, žije jen přítomností a děsí lidi svou bezprostředností. Jenže děti potřebují babičku. Třeba právě takovou, protože ve výsledku si to skvěle užijí a zůstanou jim hezké vzpomínky.

KDYŽ NECHCEŠ DĚTI UBULENÉ, KUP JIM RADŠI UKULELE

Od léta se stalo pravidlem, že mi mamka opět vidí do kuchyně. A to i navzdory tomu, že mám vlastní domácnost a ona bydlí docela jinde. Přes kameru dokáže s dětmi proklábosit nebo klidně i promlčet celé hodiny. Janča přitom sedí u stolu, dělá si úkoly. Moje matka si mezitím sto kilometrů od nás míchá kafe a čte noviny. Ale obě jsou spokojené. Jsou si svým způsobem nablízku.

Pochopitelně se nesmí zapomenout na Vencu, na nějž Janča i Vojta sem tam vesele volají, mávají a psisko samozřejmě radostně štěká, olizuje monitor, pobíhá po koberci, skáče na gauč a zpátky a metá kolečka kolem stolu, na němž má mamka položený svůj notebook. Někdy během nepozornosti na klávesnici našlape nečitelné vzkazy nebo rovnou omylem vyhodí celý hovor.

V rámci rodinného mudrování „kam s ním“ jsme rozhodli, že můj notebook ponecháme v kuchyni. Janča ho pak každý den pečlivě kontroluje, zdali je otevřený a nabitý. Často ho před spaním nevědomky zaklapnu, načež mě Janča ráno pokárá: „Mami, ty jsi zase zavřela babičku!“

„Janičko, občas je potřeba notebook zaklapnout. Na klávesnici a monitor se jinak pořád praší.“

Jelikož je Janča po mé matce, o čemž jsem se již několikrát přesvědčila, nevidí před sebou neřešitelné překážky, nýbrž výzvy, u nichž může přijít s různým řešením, které se neodmítá. Takže i v tomto případě... Vzala si čistou, nažehlenou utěrku a položila ji přes monitor a klávesnici. „Takhle se, mami, nebude na

notebook prášit a babi se vždy dovolá.“ Já vím, Janča se v životě neztratí.

Jelikož začátek školního roku je bohatý na stres, docela mi vyhovovalo, že se po letních prázdninách rozjívěné děti hezky usadily k počítači. Samozřejmě proto, aby si poklábosily se svou babičkou.

„A jak se má mamka?“ zeptala se.

„No jo, babi, co ti budu povídat, zas je toho na ni moc,“ odpověděla Janča, přičemž tak nějak zamávala rukama a zakroutila hlavou, jako by ani nebyla skoro desetiletá holka, ale nějaká mudrulantka z pavlače.

Otočila jsem se směrem k oknu, abych nevyprskla smíchy.

Je pravda, že září je pekelný měsíc. Janča nastoupila do čtvrté třídy, Vojta do druhé. Je potřeba pořád něco platit, shánět, zařizovat. A k tomu plnit nebo regulovat standardní výmysly, jako třeba: „Mami, já bych chtěl hrát na ukulele jako babička,“ navrhl Vojta v rámci výběru mimoškolních aktivit. Přidala se i Janča.

„Ale v ZUŠ žádný takový kroužek není,“ řekla jsem a doufala, že by se tak problém mohl uzavřít. Což ale pro mou online mamku nebyla žádná překážka. „Budeme se učit spolu,“ dodala. A tak jsem vedle všech věcí ještě objednávala ukulele. Samozřejmě dvakrát.

„Ale jestli to kupuju jen proto, že tady s tím budete čtrnáct dnů trdlovat, tak...“, nasadila jsem typicky mateřský vyčítavý tón.

„Mami, trdlovat? Čtrnáct dnů? To teda nebudeme,“ uklidňovala mě Janča.

Naštěstí koupě ukulele není zase tak strašný náklad; nejlevnější dvakrát šest set, modré a červené. Mohla jsem jen doufat, že se nezačnou handrkovat, že by chtěli jinou barvu.

První školní měsíc – až na ty náklady – jsem tedy přežila ve zdraví. To je nejdůležitější. Děti dokola drnkaly na rozladěná ukulele a k tomu hlasitě zpívaly čerstvě vymyšlené vlastní hity. Největší hitmaker byla Janča, která nastavila jakousi pomyslnou laťku – něco mezi country a havajskou hudbou. „Jó, babičko, babičko, upeču ti srdíčko, perníkový... a jedno pak z buřtů upeču Vencovi, lalala lalala,“ a spoustu dalších lalala.

Vojta záhy shledal, že sestřin song má něco do sebe, a tak jí začal také podle svých schopností sekundovat. Drtila se mi na střepy stěna lebeční i veškerý dosavadní hudební vkus. A tak jsem je donutila, aby mi ty své oblíbené hudební nástroje na chvíli půjčili, abych je alespoň mohla podle aplikace na mobilu naladit. Naivně jsem se domnívala, že tak konečně nastane blažené ticho. Nicméně Janča s Vojtou okamžitě této příležitosti využili, aby začali po bytě pobíhat jako diví a vykřikovat ten svůj hit na celý panelák i bez ukulele.

„Můžete jít laskavě vedle? Takhle nic nenaladím. Ta aplikace snímá vaše hlasy a pak opakuje, že je to strašně falešně.“

„Já ale nezpívám falešně,“ bránila se Janča a překřížila ruce. Vojta se jako obranář postavil před ni, také překřížil ruce a ještě se u toho pořádně mračil, aby bylo jasno.

„Pro aplikaci je falešné všechno, co nezní přesně jako jedna jediná nota, aby se mohla naladit právě jen ta jedna jediná struna. Ale na chvíli by tu snad ticho mohlo být, ne? Můžete zalézt alespoň do pokojíčku a zpívat tišeji?“

„Proč?“

„Protože mě z toho začíná bolet hlava,“ dodala jsem, načež se na mě vrhli, objali mě kolem ramen a Vojta mi začal foukat na vlasy. „Mami, promiň, my budeme v pokojíčku.“

Aleluja!

Miluju své děti. A stydím se za to, jakou nakonec pocítuju úlevu, když večer usnou. Bytem se konečně rozprostře ono dlouho očekávané poctivé ticho, já ležím na zádech, zírám potmě někam do stropu a je mi fajn. Přemýšlela jsem nad svými pocity, jestli nejsem nakonec nějaká hnusná krkavčí matka a neřítím se do pekla.

Kdepak! Přišla jsem na to! Není totiž ticho jako ticho. Když jsou děti přes noc pryč a já sama v bytě, není to ono. Byt mi přijde studený a neosobní. Mně opravdu jen stačí, když vím, že spí za zdí mé ložnice, a je mi fajn. Pomalu se tak mohu uvolnit od denního chaosu, dokola opakujících se vět, řinčení popadaných věcí, křiku, pláče a krátkodobých hádek, kdo komu co snědl a kdo čeho měl více. Přivřu oči a v tom tichu, v němž při troše námahy zaslechnu, i jak dýchají nebo sem tam něco ze spaní zabřebentí, se mi na mysl vracejí jiné věty: ty, které mě rozesmějí nebo pohladí.

A po hektickém září přišel říjen. Listí začalo zlátnout a podle mého po jednom větrném víkendu i předčasně padat na chodníky. Tím jsem si uvědomila, že mě zase čeká přebírka oblečení. Takže sice jsem přežila zářijové výdaje, ale dalo se předpokládat, že mě nejspíš čekají další. Minimálně na Vojtových rukávech a nohavicích bylo hned patrné, jak se synek oproti loňské zimě vytáhl. Svlékala jsem mu zimní bundu, z níž mu při zkoušení čouhaly ruce jako vyhublé vidličky ještě pět čísel za zápestím, a povídám: „Vojtíšku, to musíš, proboha, tak rychle růst?“ Měla to být řečnická otázka, ale Vojta se toho rázem chytil s podpůrnou odpovědí: „Mami, kdybych věděl, jak se to dá teď zabrzdit, tak to pro tebe udělám.“

„To nesmíš tolik jíst,“ radila mu Janča, pošilhávající po jeho talíři a ještě mezitím stíhající si brebentit se svou babičkou u notebooku.

Už jsem chtěla poznamenat, že takhle by to nešlo, ale Vojta mě naštěstí předběhl: „Tak to asi nepůjde. Teda vlastně vůbec nepůjde. Mamka totiž skvěle vaří. Nejsem masochista.“ Přičemž se tvářil velmi důležitě, takže nebylo pochyb, že to myslí vážně.

Uf. Cože? Až mě málem píchlo u srdce. „Vojto, odkud znáš to slovo?“

„No přece od babičky!“ Kroutil přitom hlavou, jako: Proč takové otázky, mami? Copak ty jsi to nikdy neslyšela?

„A ty víš, kdo je to masochista?“ Nadzvedla jsem obočí, mrkla na monitor, co na to moje mamka, která se ale schválně dívala jinam, i když si myslím, že poslouchala velmi dobře.

Pokrčil rameny. „Masochista je přece ten... no ten, kdo si nemůže dát nic k jídlu.“

„Seš si jistý, Vojtíšku? Nepopletl jsi to?“

„Mami,“ přidala se starší a moudřejší Janča, „Já si myslím, že Vojta nic nepopletl. To bude určitě ten, no ten člověk, víš, co jen chystá maso a další jídlo pro nějaké bohaté lidi, a přitom si nesmí vzít ani ten nejmenší kousek, ani ždíbínek, rozumíš? Ale to už dneska není. To bylo v dávné minulosti.“

„Ani kousek, mami.“ Pokýval souhlasně hlavou Vojta.

„A to je fakt strašný,“ dodala Janča.

„Strašný, mami.“

„A ty se čemu směješ?“ otočila jsem se na křenící se mamku na displeji.

„Miláčkové, co budete dělat o podzimních prázdninách?“ zeptala se, jako by v původním tématu neměla prsty, přičemž si před monitorem sepnula své chmýří do dvou ohonů, tužkou si kolem nosu namalovala pihy a pořádku se u toho křenila jak praštění, takže se mí potomci mohli přetřhat smíchy.

„Mami, my budeme mít prázdniny? A kdy? A jak dlouhý?“ začali pištět jako bych jim zatajila něco tak zásadního.

„Až za dva týdny,“ řekla jsem, a než jsem stihla pokračovat, skočil mi Vojta do řeči: „Takže na dva týdny?“

„Ne, za dva týdny. Bude státní svátek a pak máte dva dny prázdniny.“

„Jen dva dny?“ posmutněl.

„Vojto, ale to vůbec není špatné,“ opravovala ho moje mamka. „Počítej se mnou, středa – státní svátek, to se nejde do školy, čtvrtek a pátek prázdniny, to už máme tři dny, pak je víkend, další dva dny, celkem pět dnů volna.“

A obě děti vybuchly radostí, až mi hvízdalo v uších. „Takže za námi přijedeš, babi?“

„Měla bych něco lepšího,“ dodala fikaně, přičemž pomrkávala kamsi do rohu monitoru, kde jsem měla být podle jejích představ já, ale já se schválně odtáhla mimo obraz. Stejně mi nic neušlo.

„Lucko, jsi tam?“ zeptala se, a tak jsem nakoukla do monitoru s úsměvem, jako bych byla asistentka z teleshoppingu. „Tak jaký je to nápad?“ pobídla jsem ji.

„Jeden kamarád z..., eh,“ zasekla se, ale ani po pár vteřinách usilovného přemýšlení si nemohla vzpomenout, proto pokračovala: „To není podstatné, má skvělou chatu na úžasném místě a půjčí nám ji! Zadarmo.“

„Zadarmo?“ Už to skutečně začínalo připomínat teleshopping.

„Jasně, zadarmo. Jen mu tam snad porovnáme nějaká polínka a po... poněcosi jsem mu ještě slíbila, teď nevím.“

Aniž bych to tušila, tímto okamžikem u nás doma vzniklo nové slovo: poněcosi. Znamená to, že jsem někomu něco slíbila udělat, jen už nevím co.

Dovolené není nikdy nazbyt. Při představě, že bych měla jen dva týdny jako moje babička nebo tři jako kdysi máma, mě chytá amok. Moje kámoška na Islandu si klidně vybere tři měsíce v kuse, aby se přijela podívat za rodinou do Česka. Takže i se svými pěti týdny mám pocit oprávněné nespravedlnosti.

„Tahle doba vás pěkně rozmazlila,“ vybavilo se mi, jak jednou na moje stěžování dodala drsně mamka. „Máte spoustu volna, všechno po ruce, domácí práce za vás udělá technika. Ani nevíte, o co se okrádáte.“ Přitom se usmívala, jako by v kapse měla křišťálovou kouli odpovědí na otázky, na něž se nikdo neptal.

„Cože?“ Vykulila jsem oči. „To je přece snad dobře, že nemusím prát na valše,“ vyprskla jsem s notnou dávkou ironie a důrazem na poslední slovo.

„Tak ono je to na jednu stranu super, když všechny práce za tebe udělá někdo jiný, ale víš, jaký je to úžasný balzám na nervy, když si takhle mácháš prádlo ve vodě? Mrskáš s ním o stěny vany a pak ho pěkně přiškrtíš.“ Přišla názorná ukázka, u níž jsem byla trochu na pochybách, jestli se pořád bavíme o prádle. „Teda myslím: vyždímáš. Věř mi, že jestli tě něco do té doby štvalo, tak to z tebe vyprchá. Ony ty domácí práce, milá zlatá, když se dělají rukama a nestrkají do myčky nebo do robota, mají taky něco do sebe. Někdy je to nejlepší psychiatrie.“

Jenže místo pochopení jsem vypustila páru spíš jako otrávená puberťačka, které je to stejně jedno. Nicméně to pro mamku nebylo znamením, aby přestala, nýbrž spíš k tomu, aby ještě přiložila: „Víš, proč v dnešní době trpí tolik lidí různými depresi a úzkostmi? Chybí jim přesně ono obyčejné máchání prádla, pletí zahrádky, prostě takový ten přirozený relax, co ti mohou nabídnout jen ruční práce. Na svém ideálně, samozřejmě. A stále platí,

že chleba doma zadělaný a v troubě pečený vždy chutná lépe než z obchodu.“

„Ale na to já přece nemám čas.“ Klepla jsem si prstem do čela.

Mamka se tenkrát zasmála a dodala: „Na to nechceš mít čas.“

„Tak na to nechci mít čas,“ rozsekla jsem to.

Odmítala jsem to dál řešit, protože doma musí být uklizeno, čisto, ale já si taky zasloužím nějaký čas pro sebe. Jsem rozvedená, ale ne proto, abych se vdala za domácnost.

„Dnes je všechno k mání, ale tím se také okrádáme o zkušenost vychutnat si kouzlo trpělivosti, poškrábat se na vlastní roznětce a přitom nechytout, sáhnout si na vlastní dno čekáním úmorné hodiny v dlouhé frontě. A když už to vypadá, že se blíží cílová meta, tak ti chlápek za pultem klidně suše řekne, že má vyprodáno. Jo, holka, a co v tu chvíli naděláš?“ Magnetizovala mě dlouhým pohledem, aby si sama odpověděla: „Nic, vůbec nic.“

„Tak aspoň jsi byla na čerstvém vzduchu, mami, že,“ píchla jsem si do ní jako do vosího hnízda. Vždyť já vím, jaké to bylo, ale proč o tom musíme mluvit? „Ani dneska neseženeš všechno. Taky můžeš zažít zklamání třeba při čekání ve frontě na lístky na koncert.“

„Děláš si ze mě srandu?“ Dělala, ale co. „Ve frontě? A není to náhodou v obýváku na gauči a u mobilu? S kafem a brambůrky?“ bručela. Ale co, byl to účel. Když se o něčem nechci bavit, vytahuju i ne zrovna košer dráčky. „Ale, holka, taková drsná zima nebo pořádný slejvák a ty trčíš v řadě jak zmrzlej nanuk kvůli hovězímu na oběd a pak si domů nakonec neseš jen pořádně prorostlý bůček. To se nedá srovnávat! To tě proškolí.“ Než jsem však stihla něco k tomu podotknout, dodala: „Jo, ale jak tu tak přemýšlím, bůček, ten bych si dala. A co ty, máš nějaký?“ Přiblížila oko

ke kameře, které se děsivě rozpilo přes monitor. Jako by tím mohla lépe vidět, co mám v kuchyni, dokonce i v lednici!

„Nemám. Tlustý nejím.“

„Chyba!“ A už u sebe pokukovala, co by si mastného přitáhla. Ani si nechci představovat, jak vypadá její klávesnice.

Nicméně! Aby nedošlo k mýlce. Mamce se nestýskalo po frontách a nedostatkovém zboží. Jen mi to vracela, abych si prý uvědomila, jak že se vlastně máme skvěle.

A při této příležitosti sebeuvědomování, že jsme líná generace a nejlepší psychiatr je valcha a studená voda, byl vlastně onen výlet s chatou a „poněcosi“ výbornou nabídkou exkluzivního návratu do minulosti. Ne však za účelem, abychom později obohaceni zkušenostmi měli nějakou ulítlou potřebu naši domácnost předělat do retro verze. Moje rekonstruovaná koupelna totiž už nikdy více nebude z umakartu!

Tak jako se kdysi moje mamka přivázala ke stromu v parku s ostatními ochránci přírody, já bych se za daných okolností nejspíš obdobně přivázala ke svému sprchovému koutu a automatické pračce.

Na mou poznámku, že jsem si toho vědoma a není potřeba nic dalšího na mně testovat, mi odvětila: „Houby víš – a děti obzvláště.“

Tak jsem v práci zažádala o dva dny dovolené. A stejně jsem měla v úmyslu se vypařit v úterý z kanceláře podstatně dříve. Přesčasů jsem měla beztak dost. Takže ve středu byl státní svátek, 28. října, ve čtvrtek a v pátek měla děcka podzimní prázdniny. To nabízelo úžasných, skvělých pět dnů zaslouženého volna. Vlastně pět a půl, protože jsem byla varována: „Hlavně to nezdržuj, protože vyrazíme už v úterý.“

Nevěděla jsem zprvu, kam má namířeno, ale byla jsem připravená na cokoliv. Už mě totiž u ní nemůže nic překvapit. Přece ji nějakou dobu znám. Asi tak od narození.

Proto se nikdo nemůže divit, že jsem si do batohu přibalila větší množství náplastí, dezinfekci, obvazy... Ale i přesto jsem doufala, že to nebude zapotřebí. Navíc jsem byla stále přesvědčená o tom, že když to nebude k vydržení, není nic snazšího než nasednout do auta a odjet. Zdravotní střediska jsou taky na každém rohu. Nebo ne? A co by se nám vůbec mohlo v líném dvacátém prvním století stát?

Ale protože nemám ráda překvapení, usilovně jsem trvala na tom, že na její výchovnou akci přistoupíme pouze za podmínky, až mi předá jasné instrukce a plán cesty.

„Lucko, trochu důvěry, ju? Jsem přece tvoje matka,“ dodala významně, načež ji samotnou vlastní věta záhy rozesmála. A pak mi začala recitovat Nezvala. „Na břehu řeky Svatky kvete rozrazil, na břehu řeky Svatky roste nízká tráva, rád chodil jsem tam denně, koupal se a snil,“ a tak dále, přičemž významně nadzvedávala obočí.

To, co jsem na mamce vždycky obdivovala, byla její paměť na cokoliv, i to, co proběhlo před mnoha desítkami let. Navzdory svému věku dokázala vždy rychle vystříhnout i jakoukoliv školní básničku. Bohužel takovou sloní paměť jsem po ní nezdělala. Pro mě byly básničky známkou systematického týrání dětí. Drtila jsem se je s vnitřní bolestí, jako bych si do hlavy zatloukávala tlusté hřebíky. Přitom si nemyslím, že bych byla hloupá. Ale jsem spíš matematický typ. Pamatuju si čísla a směju se matematickým vtipům, nad nimiž zůstávala tvář mé matky vždy kamenně netečná. Při jednom z takových výbuchů smíchu se na mě podívala a bez

známky mimických svalů se jako dobře sestavený robot zeptala: „A seš si jistá, že je to opravdu vtipné?“ Vybuchla jsem podruhé. Ji nejspíš v tu chvíli proběhlo hlavou, že musím být mimoň a směju se ryze z provokace. Neopomenula podotknout, že matematika už z principu vtipná být nemůže, ale je prý až dojemné, jak se o to snažím. A na závěr dodala: „Tohle je nejlepší svět, jaký kdy byl stvořen. Mezi námi žijí i tací, kteří se dokážou smát tomu, co není k smíchu, a ti, kteří je i přesto stále milují.“

„Takže jedeme někam ke Svratce?“ zeptala jsem se.

„Správně!“ vypískla nahlas, jako bych vyhrála jackpot.

„Mami, co je to Svratka?“ zeptal se Vojta.

„Řeka,“ odpověděla jsem rychle.

„Jančo! Pojedeme na lodičkách!“ spustil hned Vojta. Janča okamžitě začala skákat radostí. Drželi se za ruce, poskakovali kolem dokola, až ve mně začalo trnout. „To nemyslíš, mami, vážně, že ne?“ zeptala jsem se.

„Ne tak docela,“ odpověděla vlažně.

„Jak ne tak docela?“ Už si jistě každý dovede představit, jak se harmonie našeho rozhovoru na téma skvělý rodinný výlet začala silně drolit.

„Pojedeme samozřejmě autem. Tvým autem, Lucinko,“ uklidňovala mě. „Oni tam sice mají nějakou lodičku, pokud vím, ale ta už není v dobré kondici.“ Stále jsem nepřestávala lapat po dechu. Nebýt v dobré kondici by totiž pro mou mamku ještě nemusela být překážka. Nebýt v kondici je svým způsobem i určitá forma urážky, protože moje mamka nikdy nebude ta, co není v dobré kondici. Takže tady by jen pomohlo, kdyby v té loďce byla opravdu díra skrz, protože nerada bych ji tam dělala sama, abych pak jen mezi řečí podotkla: „To už tak bylo.“

„Takže nepojedeme na lodičkách?“ špitl Vojta a smutně sklopil oči.

Moje mamka se láskyplně usmála do monitoru a dodala tak, jak to umí nejlépe, aby každou na první pohled špatnou zprávu obrátila v dobré: „Vojto, neboj, nepojedeme sice na lodičkách, ale jenom proto, že nás čekají mnohem lepší zážitky! Mám pro vás připravené něco, na co v životě nezapomenete!“

DÁVEJ POZOR, KAM ZAS ŠLAPEŠ

Mamka si zabalila svůj oblíbený batoh, ten samý, který jsem v srpnu, když byla u nás naposledy, měla v úmyslu vyprat. Jenže jsem neuspěla. Původní design značně překrýval prach a drobné flíčky, což jsou prý vzpomínky z cest, a proto byl pro mamku svým způsobem cennější. Někdo si na památku z dovolené přiveze magnetky, já mám taky Eiffelovku na lednici, ale moje mamka spíš podivně tvarované kamínky, mega šišky, jaké u nás prý nejsou běžně k vidění, a jako bonus na batohu fleky od kafe či zmrzliny. Když jsem ji na jeden takový flek nad pravou kapsou upozornila, řekla: „Jo, to bylo tenkrát v Amsterdamu, taková malá kavárnička – a tam ti přišla skupinka mladých lidí... A to si představ, všichni mluvili česky!“ Jeden flíček a na stole byl půlhodinový příběh. Podotkla jsem, že vypraný batoh by byl hezčí. Odpověděla: „Nebyl.“ Holt je to batoh s vlastní pamětí a osobností, to já nemůžu pochopit. Přikývla jsem, měla pravdu. Nepochopím.

Takže mamka zabalila batoh, Vencu, vlezla do vaťáku, pak do vlaku a mířila na „stanoviště“, jak nazvala místo na chodníku u nádraží, kde jsme ji měli nabrat. My jsme na rozdíl od ní potřebovali zavazadel podstatně více. Nic jsem nepodceňovala. Od obléčení po dostupnost jídla a pitné vody. Takže kufr auta byl téměř plný, jen tak tak tam bylo možné později vměstnat mámin batoh.

Děti si samozřejmě neopomenuly přibalit ukulele, Vojta i plyšáka na spaní a já raději dvě nabitě powerbanky. Cestovní horečka se dostavila i uprostřed noci, když jsem se probírala z podivného snu: Mamka v něm šlapala před nějakou barabiznou na rotopedu, aby nám na dovolené zajistila elektřinu, zatímco my jsme se lenivě váleli

na medvědí kožešině a zírali do mobilu. Fakt jsem se probrala zpocená, jako bych šlapala já.

Když jsme přijeli k nádraží, moje mamka samozřejmě nikde. Nařídila jsem potomstvu, ať se ani nehnu, nebo... „Nebo by nám někdo mohl sníst naše zásoby, viď, mami,“ dodal přechytrale Vojta. Neoponovala jsem, nakonec podle výrazu jeho tváře to vypadalo na skutečně závažný problém, a jen jsem dodala, že budu vcukuletu zpátky. „Podívám se, co je s babiččíným vlakem.“

Měl zpoždění. Když České dráhy hlásí třicet minut, lze předpokládat, že do tří čtvrtě hodiny, maximálně do necelé jedné hodiny by mohl dorazit.

„Tak nám to pěkně začíná,“ vzdychla jsem, sotva jsem si sedla zpátky do auta s nohama ven. Dveře jsem nechala otevřené.

„To už jsi říkala včera, mami, když jsi balila tašky,“ připomněla mi Janča. Ano, to jsem hledala pláštěnky a gumáky. Když si Vojta nalezené holínky nasadil, hrdě prohlásil: „Mami, tlačí mě v tom prsty, ale já to vydržím!“ Neměla jsem již kapacitu kupovat nové. Předpověď počasí stejně hlásila polojasno, takže pláštěnky a gumáky jsem balila jenom proto, abych zahнала potenciální neplánovaný déšť. Ono to tak vždycky funguje: jakmile si člověk zapomene zabalit deštník, zmokne.

Jinak věci v taškách jsem měla předpřipravené už v neděli, samozřejmě! Jen na ty gumáky došlo až v pondělí.

Když jsem se vrátila do auta, děti usoudily, že zásoby jsou pod dobrým dozorem. Mohou tedy vystoupit ven. Začaly se honit u nízkých keřů poblíž budovy a já toho taky využila, abych si protáhla kostru: ohnula jsem se do kufru a sáhla po levé zadní tašce. Pod chlebem byla ukrytá čokoláda. Pár gramů cukru pro zlepšení koncentrace by mohlo postačit. Ještě nejsme u cíle. Po pěti

minutách stejně byli potomci zpátky s klasickou otázkou: „Kdy už tady bude babička?“

„Můžete se sami podívat na tabuli.“ Ukázala jsem jim vstup do budovy a děti to hned radostně uvítaly. Najednou si připadaly důležitější. Sice jsem nepředpokládala, že budou pro ně informace na tabuli nějak srozumitelné, přesto se po pár minutách vrátily s tím, že „ještě dvacet minut“. Nadzvedla jsem překvapeně obočí, ale rozdýchala jsem v sobě ono nutkání si to jít ověřit. Zkusila jsem na sobě matčin přístup: Když je vlak na cestě, statisticky většinou do cíle dorazí. Žádné opakované dívání se na hodinky ho nezrychlí.

Samozřejmě se to vyplnilo a stejně tak samozřejmě jsem opakovaně koukala na čas na mobilu, čímž se nic nezměnilo. Když z amplionu hlásili příjezd, děti vystřelily na nástupiště. Janča za mnou ještě volala: „Mami, neboj, my to zvládnem. Zatím hlídej ty zásoby!“

Vykulila jsem oči, ale nechala to být. Zlepšuju se.

Za chvíli už byli všichni u auta. Venca zaplul dozadu k dětem a my se mohli vydat směr dovolená s překvapením. Kam razíme, jsem tedy věděla jen povrchně.

„Vem to směrem na Nové Město na Moravě a pak se uvidí.“ Ono víc z mamky dostat ani nešlo. Vypadalo to, že jsem rezignovala, ale ve skutečnosti mne příčetnou za volantem držely jen lehce pichlavé myšlenky: To jsem zvědavá, co podnikneš, maminko, až docela zabloudíme. Jako já domů trefím, já vždycky. Kartu na benzin mám, jídlo taky.

Ale co, třeba to dobře dopadne. Vždyť se přece říká: i cesta je důležitá, nejen cíl. V nejhorším případě se jen pěkně projedeme. A pak: tohle není Amerika ani Sibiř, kde dlouhé stovky kilometrů

nikde nic není. U nás se vždycky dá někde bezpečně zakotvit a vyřešit jakoukoliv situaci.

„A jak se jmenuje ten tvůj známý?“ zeptala jsem se.

„Ludvík.“

„Ludvík,“ zopakovala jsem tišeji. „Fíha, člověk s takovým jménem, to asi jedeme přímo na zámek,“ zažertovala jsem.

„No, tak zámek, to teda opravdu má. Přinejmenším ve dveřích,“ zasmála se mamka. „A heleme se, asi mu zvoní v uších, protože mi právě volá.“

„Tak se ho prosím tě hlavně zeptej, kam přesně jedeme. Dala bych to do navigace,“ znovu jsem naléhala, ale moje mamka dělala, že mě nevnímá, nebo mě pro samé švitoření a flirtování po telefonu ani neslyšela. A místo aby mi řekla přímo konkrétní cíl, vždy jen navigátorovi Ludvíkovi opakovala, kterou obec jsme už minuli a ke které se právě blížíme. Jaký kostel vidí, že je to pěkná památka, jasně, potřebuje novou fasádu, samozřejmě hřbitov hned za ním, ano, ona chce taky do hlíny, blíže ke kořínkům květin, vždyť to má své kouzlo. Proboha! Ještěže téma přerušil další popis: stromořadí, staré vysoké topoly, pochopitelně, poslední roky je sucho, je to na těch chudácích dřevinách znát, bude se tu kácet, pak hospoda, před revolucí tam bylo kino. Uvnitř jsem bobtnala, stačilo málo, abych vylítla, praštila hlavou do klaksonu, jenže pořád jsem musela držet fazónu. Přece jenom v autě byly děti, jimž se snažím jít příkladem. Volant jsem pevně svírala v rukách já, ale fakticky tu kormidlovala moje mamka, která akorát sem tam na mě houkla: „Teď doleva, Lucinko.“

„A nemohla bys vážně z něho dostat cílovou stanici? Vždyť od čeho mám tu navigaci?“ rozčilovala jsem se.

„Babi, už tam budem?“ začala prudit už i Janča.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Šílená babička do každé rodiny.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.